

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 104/09-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. apríla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. K., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 223/08 z 10. decembra 2008 a jemu predchádzajúcim postupom a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. marca 2009 doručená sťažnosť Ing. J. K., K. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Cdo 223/08 z 10. decembra 2008 (ďalej len „uznesenie z 10. decembra 2008“) a jemu predchádzajúcim postupom.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je odporcom v konaní o určenie výživného vedenom Okresným súdom Košice I (ďalej len „okresný súd“), ktoré začalo 27. februára 2004 a je vedené pod sp. zn. 22 C 39/04. Okresný súd v predmetnom konaní rozhodol rozsudkom č. k. 22 C 39/04-183 zo 16. februára 2007 (ďalej len „rozsudok zo 16. februára 2007“), v ktorom zaviazal sťažovateľa k rukám navrhovateľa J. K. ml. (ďalej len „syn sťažovateľa“) prispievať na jeho výživu mesačne sumou 2 000 Sk od 27. februára 2004 do budúcnosti a súčasne zaplatiť dlžné výživné za obdobie od 27. februára 2004 do 28. februára 2007, vo zvyšnej časti návrh syna sťažovateľa zamietol. Sťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu zo 16. februára 2007 odvolanie.

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) následne uznesením sp. zn. 7 CoP 120/07 z 8. februára 2008 (ďalej len „uznesenie z 8. februára 2008“) zrušil rozsudok okresného súdu zo 16. februára 2007 a konanie v predmetnej veci zastavil. S poukazom na § 83 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) dospel krajský súd v tomto rozhodnutí k záveru, že ďalšiemu konaniu v tejto veci bráni prekážka litispendencie. Toto tvrdenie krajský súd oprel o argumentáciu, podľa ktorej zo spisu okresného súdu vo veci sp. zn. 24 C 18/96 zistil, že pod touto spisovou značkou prebieha konanie o rozvode manželstva a o úpravu práv a povinností rodičov k v čase podania návrhu maloletému synovi sťažovateľa. Rozsudok v tejto veci v časti výroku o rozvode manželstva nadobudol právoplatnosť 3. októbra 2001. V časti výroku o úprave práv a povinností k v tom čase maloletému synovi sťažovateľa bol rozsudok okresného súdu uznesením krajského súdu sp. zn. 18 Co 438/01 z 10. mája 2002 zrušený a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. Odvolací súd dospel k záveru, že stále prebieha konanie o určenie výživného k synovi sťažovateľa od 3. októbra 2001 do budúcnosti, a preto podľa § 104 ods. 1 prvej vety OSP konanie o určenie výživného zastavil.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu z 8. februára 2008 podal syn sťažovateľa dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že postupom krajského súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, t. j. konanie je postihnuté vadou podľa § 237 písm. f) OSP. V rámci odôvodnenia svojho dovolania syn sťažovateľa uviedol, že krajský súd neodôvodnene

zastavil konanie v predmetnej veci, keď nesprávne posúdil totožnosť dotknutých konaní (v danej veci ide o prípad o určenie výživného k tej istej osobe, nie však za to isté časové obdobie, t. j. ide o rozdielny predmet konania). V konaní o rozvod manželstva vedenom pod sp. zn. 24 C 18/96 nemôže okresný súd rozhodnúť o výživnom, ktoré má zaplatiť sťažovateľ synovi po jeho plnoletosti do budúca, vzhľadom na to, že syn plnoletosť dosiahol len v priebehu tohto konania a z rozvodového spisu rodičov je zrejmé, že sa po dosiahnutí plnoletosti k návrhu nepripojil.

Najvyšší súd uznesením z 10. decembra 2008 zrušil uznesenie krajského súdu z 8. februára 2008 a vec vrátil na ďalšie konanie. Svoje uznesenie najvyšší súd odôvodnil tým, že synovi sťažovateľa bola odňatá možnosť konať pred súdom. Sťažovateľ v sťažnosti poukázal na časť odôvodnenia tohto rozhodnutia, v ktorej najvyšší súd uviedol: *„Plnoletý navrhovateľ oprávnený titulom výživného nemôže byť obmedzený pri podaní svojho návrhu tým, že v konaní o úprave výživného k maloletým deťom po rozvode manželstva rodičov, je upravované výživné zo strany povinného rodiča dňom právoplatnosti rozvodu do budúca.“*

Podľa sťažovateľa nemá táto argumentácia oporu „v platnej právnej úprave Zákona o rodine ani Občianskeho súdneho poriadku“. V tejto súvislosti sťažovateľ poukázal na znenie § 24 ods. 1 a § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), z ktorých vyplýva, že vyživovacia povinnosť rodičov nie je obmedzená na obdobie maloletosti dieťaťa, ale trvá, až pokiaľ sa dieťa nie je schopné samo živiť. Vzhľadom na to sa všeobecný súd pri rozhodovaní o rozvode manželstva nemôže obmedziť len na určenie výživného na obdobie maloletosti dieťaťa.

Nejednotná prax všeobecných súdov vo veciach určovania výživného na maloleté deti, ktoré dosiahli plnoletosť počas rozvodového konania, viedla k vydaniu zjednocujúceho stanoviska občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. Cpj 13/1984 z 13. septembra 1984, na ktoré sťažovateľ poukázal. Najvyšší súd v tomto stanovisku uviedol: *„Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom trvá do toho času, pokiaľ deti sú schopné samy sa živiť (§ 85 ods. 1 Zákona o rodine platného do 1. 4. 2005) Toto ustanovenie nerobí*

rozdiel medzi výživným maloletých a plnoletých detí: zdôraznila to i dôvodová správa k zákonu č. 94/1963 Zb., ktorá uviedla, že veková hranica plnoletosti u detí je významná potiaľ, že do plnoletosti dieťaťa bude možné začať konanie o výživné aj bez návrhu účastníka.

Z ustanovenia § 85 ods. 1 Zákona o rodine preto vyplýva, že rozhodnutie súdu, ktorým bolo rodičom maloletého dieťaťa určené výživné pre toto dieťa ešte počas jeho maloletosti, nestráca účinky po nadobudnutí plnoletosti dieťaťa a netreba podávať nový návrh na určenie výživného.

Vyskytujú sa situácie, že k rozhodnutiu súdu v zmysle uvedených zásad dochádza vtedy, keď deti pre ktorých sa rozhoduje o výživnom sú síce ešte maloleté ale sú už vo veku blízkom plnoletosti, dokonca nie je výnimkou, že nadobudnú plnoletosť pred skončením tohto konania. V takomto prípade však nastáva otázka podľa akých zásad má súd rozhodovať o ich nároku na výživné aj za dobu, keď už nadobudli plnoletosť a na aké skutočnosti má v takomto prípade prihliadať.

Ustanovenie § 83 ods. 1) Zákona o rodine zabezpečuje deťom výživné od ich rodičov do toho času, pokiaľ nie sú deti samy schopné sa živiť, nerozoznáva pritom deti maloleté a plnoleté a z hľadiska veku detí tieto nároky nediferencuje. Podľa Zákona o rodine sú podmienky nároku maloletého aj plnoletého dieťaťa na výživné celkom rovnaké, vyživovacia povinnosť rodičov k deťom časovo končí vtedy, keď sú schopné samy zarábať. Veková hranica 18 rokov je podľa právnej úpravy v Zákone o rodine významná z hľadiska procesnoprávneho. Do plnoletosti dieťaťa možno konanie o určenie výživného začať aj bez návrhu účastníka, kým po dovŕšení plnoletosti bude začaté len na návrh oprávneného.

Ako už bolo uvedené, rozhodnutie súdu, ktorým bola rodičom určená výška výživného pre dieťa počas maloletosti, nestráca účinnosť ani po nadobudnutí plnoletosti dieťaťa. Ani nie je potrebné po nadobudnutí plnoletosti dieťaťa podávať nový návrh na určenie výživného ak podmienky pre trvanie vyživovacej povinnosti ďalej trvajú, preto nie sú dôvody pre to, aby súd pri rozhodovaní o výživnom pre maloleté dieťa obmedzoval plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu už vopred na dosiahnutie plnoletosti (porovnaj rozhodnutie uverejnené pod č. 100/1967 Zbierky rozhodnutí a oznámení súdov ČSSR).

Takýto prístup k trvaniu vyživovacej povinnosti nesie so sebou ďalšie dôsledky. Ak súd svojim výrokom neobmedzuje určitý výrok na čas maloletosti dieťaťa, nemôže

neprihliadnuť k prípadným zmenám, ktoré nastali v období od plnoletosti dieťaťa do rozhodnutia súdu (§ 154 ods. 1 O. s. p.) pravda s prihliadnutím na návrhy účastníkov, prípadne aj po ich poučení podľa ustanovenia § 5 O. s. p...

Plnoleté dieťa sa v konaní vyjadrí, či aj po dobu po dosiahnutí plnoletosti uplatňuje (a v akej výške) nárok na výživné. V rámci svojho návrhu (porovnaj aj § 128 ods. 3) O. s. p. sa vyjadrí aj rodič ktorého vyživovacia povinnosť má byť určená...

Ani rozdielnosť v rozhodovaní o trovách konania v prípade určenia výživného do maloletosti dieťaťa (žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu podľa ustanovenia § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p.) a na dobu po jeho plnoletosti (o trovách konania sa rozhoduje podľa jeho výsledku nemôže byť prekážkou pokračovania v konaní o výživnom dieťaťa za čas jeho plnoletosti. Súd pochopiteľne rozhoduje o trovách konania podľa hore uvedených ustanovení a v odôvodnení vysvetlí, ako a prečo podľa ktorého ustanovenia O. s. p. rozhodol a trovy konania priznal alebo nepriznal.

Takýto postup okrem rešpektovania zásady hospodárnosti súdneho konania vyplývajúcej z ustanovenia § 6 O. s. p. je v súlade aj so zásadou materiálnej pravdy, vyplývajúcej z ustanovenia § 120 ods. 1 a ustanovenia § 153 ods. 1 O. s. p. ktorá je hlavnou zásadou občianskeho konania.“

Z uvedeného podľa sťažovateľa vyplýva, že aj dieťa, ktoré počas konania o rozvode manželstva dosiahlo plnoletosť, je účastníkom tohto konania priamo zo zákona. Plnoletý syn sťažovateľa v konaní vo veci vedenej pod sp. zn. 24 C 18/96 podľa sťažovateľa „nikdy nevyslovil, že si neuplatňuje výživné po sťažovateľovi aj na čas po dosiahnutí plnoletosti“, avšak jeho právna zástupkyňa „opakovala že požaduje rozhodnúť o výživnom len na čas maloletosti“, pričom o „výživnom na čas po dosiahnutí plnoletosti J. K. ml. nehovorila nič“.

Sťažovateľ naopak v konaní sp. zn. 24 C 18/96 „opakovane žiadal, aby súd neobmedzoval rozhodnutie o výživnom len na obdobie maloletosti dieťaťa. Ale rozhodoval aj po dosiahnutí jeho plnoletosti, čo súd v konaní 24 C 18/96 neakceptoval.“.

Plnoletý syn sťažovateľa podal okresnému súdu nový návrh na určenie výživného na plnoleté dieťaťa v dôsledku zamietnutia jeho návrhu na vydanie predbežného opatrenia v konaní sp. zn. 24 C 18/96, pričom nevydanie tohto rozhodnutia bolo podľa sťažovateľa „procesnou chybou súdu v konaní“.

Podaním nového návrhu na určenie výživného v roku 2004 syn sťažovateľa „potvrdil skutočnosť, že trvá aj na určení výživného na čas po dosiahnutí plnoletosti“. Podaním uvedeného návrhu však podľa sťažovateľa neprestal „byť účastníkom konania 24 C 18/96 v zmysle ustanovení § 24 ods. 1 a § 62 os. 1 Zákona o rodine“, a preto nebol „dôvod začínať nové konanie s tými istými účastníkmi konania a tej istej veci. Súd v konaní sp. zn. 22C 39/2004 mal návrh na výživné plnoletého dieťaťa odmietnuť ako nebolo v konaní 24C 18/96 (o rozvod manželstva) ešte rozhodnuté o výživnom maloletého dieťaťa, ktoré počas konania dosiahlo plnoletosť.“.

Najvyšší súd nesprávne v odôvodnení svojho uznesenia z 10. decembra 2008 uviedol, že „J. K. ml. nie je účastníkom konania 24 C 18/96 a preto konaniu 22 C 39/2004 a 7 CoP 120/2007 nebráni prekážka litispendencie“. Podľa sťažovateľa vychádzajúc z ustanovení § 24 ods. 1 a § 62 ods. 1 zákona o rodine a zo stanoviska občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. Cpj 13/1984 možno závery najvyššieho súdu považovať za nesprávne.

Podľa názoru sťažovateľa je jeho syn dosiaľ účastníkom konania vedeného pod sp. zn. 24 C 18/96, pretože okresný súd v predmetnej veci nevydal právoplatné rozhodnutie, pričom toto konanie o určenie výživného na maloleté dieťa bolo možné začať aj bez návrhu. Keďže v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 18/96 nebolo rozhodnuté do dosiahnutia plnoletosti syna sťažovateľa (6. februára 2004), akémukoľvek inému konania o určenie výživného pre neho bráni prekážka litispendencie. Vzhľadom na túto procesnú prekážku mali byť tak konanie okresného súdu vedené pod sp. zn. 22 C 29/2007, ako aj konanie krajského súdu vedené pod sp. zn. 7 CoP 120/2007 zastavené.

Najvyšší súd uznesením z 10. decembra 2008, ktorým zrušil uznesenie krajského súdu z 8. februára 2008, rozhodol v rozpore s ustanovením § 24 ods. 1 a § 62 ods. 1 zákona o rodine, § 6, § 120 ods. 1 a § 153 ods. 1 OSP, pretože „*právnú otázku riešil úplne inak než je uvedené v stanovisku Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR a v ňom uvedených rozhodnutiach a stanoviskách*“, čím porušil princíp právnej istoty sťažovateľa v zmysle čl. 1 ústavy a následne aj jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby vydal nález, v ktorom vysloví, že jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru boli uznesením najvyššieho súdu z 10. decembra 2008 porušené, zruší toto uznesenie, zakáže najvyššiemu súdu pokračovať v porušovaní jeho označených práv, prizná mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 2000 € a náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľ vo svojej neperfektnej sťažnosti (sťažnosť nespĺňala podmienku povinného právneho zastúpenia advokátom v konaní pred ústavným súdom) namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu z 10. decembra 2008 a jemu predchádzajúcim postupom. K porušeniu práv sťažovateľa malo dôjsť tým, že najvyšší súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami § 24 ods. 1 a § 62 ods. 1 zákona o rodine, ako aj § 6, § 120 ods. 1 a § 153 ods. 1 OSP a nevysporiadal sa v ňom s odlišným názorom vysloveným v stanovisku občianskoprávneho kolégia sp. zn. Cpj 13/1984 z 13. septembra 1984.

Ústavný súd preskúmal rozhodnutie najvyššieho súdu v predmetnej veci, v ktorom okrem iného uviedol, že za vadu konania spočívajúcu v odňatí možnosti účastníkovi konať pred súdom považuje aj *«ak súd zastaví konanie pre prekážku litispendencie, hoci pre to nie sú splnené zákonné podmienky. Pojem „postup súdu“ je totiž širší, než pojem „rozhodovanie súdu“, takže sa vzťahuje nielen na faktickú činnosť súdu, ktorá sama osebe nemá výraz v súdnom rozhodnutí, ale aj na samotné rozhodnutie, ktoré je nezákonné.»*

Podľa najvyššieho súdu v danej veci o takýto prípad išlo. Vo vzťahu k existencii prekážky litispendencie v predmetnom konaní sťažovateľ uviedol, že táto prekážka konania *„spočívajúca v prebiehajúcim konaní nastáva za predpokladu, že ide o rovnaké veci. O rovnaké veci ide vtedy, ak je rovnaký predmet i základ uplatneného nároku a sú tí istí aj účastníci právneho vzťahu. O totožnosť veci nejde a nie je daná prekážka litispendencie, ak chýba čo len jeden znak totožnosti veci.“*

Následne najvyšší súd poukázal na ustanovenia právnych predpisov a skutkové okolnosti, z ktorých pri svojom rozhodovaní vychádzal, keď uviedol: *„V zmysle § 65 ods. 3 Zákona o rodine výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.“*

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ podal na prvostupňový súd dňa 27. februára 2004, v čase, kedy dosiahol plnoletosť, návrh na určenie výživného od odporcu vo výške 3 500,- Sk mesačne. Súd prvého stupňa o tomto návrhu rozhodol, tak že mu čiastočne

vyhovel a od 27. februára 2004 zaviazal odporcu prispievať mesačným výživným na navrhovateľa v sume 2 000,-- Sk, pričom rozhodol aj o dlžnom výživnom.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Košice I sp. zn. 24 C 18/1996 vo veci navrhovateľa Ing. J. K. proti odporkyni D. K. o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k v čase začatia konania (dňa 5. januára 1996) maloletému J. K., narodenému..., je zrejmé, že doposiaľ prebieha konanie o úprave práv zo strany rodičov k vtedy maloletému J., ktoré konanie je zo zákona spojené (§ 113 ods. 1 O. s. p.) s konaním o rozvod manželstva. Toto konanie sa týka však výlučne maloletých detí. Z obsahu tohto spisu vyplýva, že súd v konaní naďalej konal s navrhovateľom i po nadobudnutí jeho plnoletosti a poskytol tak navrhovateľovi procesnú možnosť sa vyjadriť k rozhodovaniu o výživnom. To potvrdzuje osobná účasť navrhovateľa na pojednávaní dňa 20. novembra 2006, na ktorom právna zástupkyňa jeho matky uviedla, že žiada určiť výživné za obdobie do plnoletosti navrhovateľa, ako aj na pojednávaní dňa 12. marca 2007, kedy bol navrhovateľ vypočutý k výške svojich výdavkov na uspokojovanie potrieb od roku 2002. Navrhovateľ sa osobne zúčastnil i pojednávaní v dňoch 1. februára 2007, 28. mája 2007 a 17. septembra 2007. Na žiadnom z týchto pojednávaní súdu vo veci sp. zn. 24 C 18/1996, sa navrhovateľ nevyjadril, že uplatňuje v tomto konaní aj na dobu po dosiahnutí plnoletosti nárok na výživné. Naopak, súd sa v tomto konaní oboznamoval so spisom Okresného súdu Košice I sp. zn. 22 C 39/04 (zápisnica o pojednávaní zo dňa 1. februára 2007) ohľadom návrhu navrhovateľa na určenie výživného proti odporcovi od 27. februára 2004 (t. j. po nadobudnutí plnoletosti navrhovateľa) do budúcnosti.

Z uvedeného skutkového stavu vyplýva, že totožnosť veci nie je daná, pretože chýba totožnosť predmetu konania. Zákon v tomto smere nepripúšťa žiadne výnimky. Aj keď sa v oboch konaniach jednalo o určenie výživného, predmetom konania v danej veci je určenie výživného na plnoleté dieťa, zatiaľ čo v konaní Okresného súdu Košice I sp. zn. 24 C 18/1996, ktoré je spojené s konaním o rozvod manželstva rodičov, súd rozhoduje o výživnom pre maloleté dieťa. Plnoletý navrhovateľ, oprávnený titulom výživného nemôže byť obmedzený pri podaní svojho návrhu tým, že v konaní o úprave práv a povinností k maloletým deťom po rozvode manželstva rodičov, je upravované výživné zo strany povinného rodiča dňom právoplatnosti rozvodu do budúcnosti. Do konania sp. zn.

24 C 18/1996 navrhovateľ nevstúpil ako jeho účastník, s nárokom na výživné po nadobudnutí svojej plnoletosti, ale podal samostatný návrh na súd.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné uviesť, že poukaz odporcu na rozhodnutie publikované pod č. R 2/1985 nie je dôvodný. Z dôvodov uvedeného stanoviska občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. septembra 1984 Cpj J3/84, vyplýva, že je na vôli plnoletého dieťaťa, aby sa v konaní vyjadrilo, či aj na dobu po dosiahnutí plnoletosti uplatňuje, a v akej výške, nárok na výživné. V prípade, ak sa rozhodne v tomto konaní svoj nárok na výživné po dosiahnutí plnoletosti neuplatňovať, a to či už vôbec alebo len voči jednému z rodičov, v tomto konaní nemožno o určení vyživovacej povinnosti po dosiahnutí jeho plnoletosti rozhodovať. Ak sa rozhodne uplatňovať svoj nárok na výživné po dosiahnutí plnoletosti samostatným návrhom na začatie konania, je potrebné takýto procesný postup akceptovať.»

Na základe uvedeného dospel najvyšší súd vo svojom rozhodnutí k záveru, podľa ktorého „odvolací súd zaťažil svoje konanie procesnou vadou v zmysle § 237 písm. f) O. s. p. tým, že konanie s poukazom na ustanovenie § 104 ods. 1 O. s. p. zastavil, hoci zákonné podmienky pre takýto postup neboli dané.

Výskyt niektovej z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p. je vždy zo zákona dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu, vydanému v konaní touto vadou postihnutom. Zároveň je tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v takom konaní nemôže byť považované za správne.

So zreteľom na túto zistenú vadu konania, Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach podľa § 243b ods. 2, 3 O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.“

Podľa sťažovateľa sa najvyšší súd vo svojom rozhodnutí nevysporiadal s odlišným právnym názorom vyjadreným v stanovisku občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu. S touto námietkou sťažovateľa vzhľadom na obsah rozhodnutia najvyššieho súdu nemožno súhlasiť. Z obsahu rozhodnutia najvyššieho súdu je totiž zrejmé, že sa vysporiadal aj

s právnymi závermi vyplývajúcimi so stanoviskom občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré zároveň aj správne interpretoval, hoci v rozpore s názorom sťažovateľa.

Ani námietka sťažovateľa, podľa ktorej najvyšší súd vo svojom rozhodnutí tvrdí, že plnoletý syn sťažovateľa nie je účastníkom konania, sa nezakladá na pravde. Z citovaného obsahu rozhodnutia je totiž zrejmé, že najvyšší súd v rámci svojho rozhodnutia len konštatuje, že syn sťažovateľa sa v konaní o rozvode manželstva jeho rodičov spojenom s konaním o úprave práv a povinností rodičov k maloletému nedomáhal, resp. nedal súhlas na prerokovanie rozšíreného predmetu konania (plnenie vyživovacej povinnosti v období po dosiahnutí jeho plnoletosti). Záver najvyššieho súdu, podľa ktorého, aj keď tieto nároky syna sťažovateľa na výživné počas obdobia maloletosti a po dosiahnutí plnoletosti vychádzajú z toho istého základu (povinnosť plnenia výživného voči dieťaťu), týkajú sa rôznych časových období, a preto v danom prípade (konanie o výživnom po nadobudnutí plnoletosti) ide o odlišný predmet konania, ktorého prerokovaniu v samostatnom konaní nebráni prekážka litispendencie, nemožno označiť za arbitrárny alebo nesprávny.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd po oboznámení sa s obsahom uznesenia najvyššieho súdu z 10. decembra 2008 dospel k záveru, že tento súd svoje rozhodnutie náležite odôvodnil. Najvyšší súd v ňom uviedol, ktoré skutočnosti považoval na základe vykonaného dokazovania za preukázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval a ustanovenia príslušných právnych predpisov, podľa ktorých zistený skutkový stav posúdil. Právne závery najvyššieho súdu nemožno označiť za neústavné alebo arbitrárne.

S ohľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. apríla 2009